

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 293/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Andrašovič & Partners, s. r. o., Lermontovova 928/14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Eduard Andrašovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie spočívajúce v práve na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2680/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namíeta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie spočívajúce v práve na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 2680/2000 (ďalej len „napadnuté exekučné konanie“).

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka ako povinná 9. júla 2014 v napadnutom konaní doručila okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie, v ktorom sa oprávnený domáha voči nej vymoženía sumy 7 783,41 € s prísl., o ktorom okresný súd nekonal jeden rok a sedem mesiacov (vykonal len úkony na zabezpečenie podkladov potrebných na rozhodnutie veci). V rámci napadnutého exekučného konania podala sťažovateľka 28. januára 2016 aj sťažnosť na zbytočné prietahy predsedovi okresného súdu a následne okresný súd jej sťažnosť listom z 26. februára 2016 uznal za dôvodnú, pričom v odpovedi na jej sťažnosť tiež uviedol, že o jej návrhu už okresný súd rozhodol 12. februára 2016 a toto uznesenie expedoval účastníkom konania 15. februára 2016.

3. Podľa sťažovateľky postup okresného súdu pri rozhodovaní o jej procesnom návrhu z 9. júla 2014 bol neefektívny, a preto v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní boli porušené jej označené práva podľa ústavy a dohovoru (pozri bod 1), a okrem toho rozhodol aj o priznaní finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € a úhrade trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, a to aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

7. Sťažovateľka sťažnosťou namieta porušenie svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru (bod 1) tým, že okresný súd o jej návrhu z 9. júla 2014 na zastavenie exekúcie nerozhodol v primeranej lehote.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo na to, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

10. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj ustálený právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ju zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do ústavou chránenej sféry sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu

do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v namietanom konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

12. V posudzovanej veci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (13. apríla 2016) okresný súd v napadnutom exekučnom konaní pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie už nemohol porušovať jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v tom čase už rozhodol uznesením z 12. februára 2016. Predmetné rozhodnutie okresného súdu bolo sťažovateľke doručené 17. februára 2016.

13. Vydaním uznesenia o zamietnutí návrhu sťažovateľky ako povinnej na zastavenie exekúcie 12. februára 2016 a jeho doručením sťažovateľke 17. februára 2016 okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľky, ktorá to predtým sama iniciovala, a to na základe využitia jej sťažnosti na zbytočné priet'ahy predsedovi okresného súdu, pretože okresný súd okamžite prijal opatrenia na odstránenie nežiaduceho stavu opísaného sťažovateľkou. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím (12. februára 2016) pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (13. apríla 2016).

14. Ústavný súd poukazuje na to, že je síce pravdou, že právna istota vytvára až právoplatné rozhodnutie súdu, avšak v tomto prípade okresný súd už rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zastavenie exekučného konania, ktoré bolo predmetom aj jej sťažnosti, teda okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne priet'ahy v ňom (m. m. IV. ÚS 214/03, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 73/05).

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a preto bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jej návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2016